

ЦИКЛИ:

Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Преплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

Услед посредовања кр. италијанске владе у име Великих Сила, измијењене су ових дана на Цетињу следеће ноте:

Њ. Пр. Господину Др. Л. Томановићу, председнику Министарског Савета и т. д.

Цетиње, 5. априла 1909.

Господине Министре!

Влада Његовог Величанства Краља наложила ми је да Вас обавијестим, да Аустро-Угарска и остале Велике Силе пристају на укинуће свију одредаба члана 29. Берлинског Уговора, којим се ограничавају права потпуног суверенитета Црне Горе.

Услед тога тачке: 5, 7, 8, 9, 10 и 11 истог члана биће укинуте, а што се тиче тачке 6., она ће се замијенити следећим текстом:

„Барско Пристаниште мора сачувати карактер трговачког пристаништа и у њему се неће моћи подизати грађевине, које би га претвориле у војно пристаниште.“

Црна Гора би са своје стране имала да учини само изјаву, која би могла гласити као што слиједи:

„Књ. Влада је готова да се управља по рјешењу, које Велике Силе донесу односно члана 25. Берлинског Уговора. Она ће у будуће подржавати са њ. кр. владом Аустро-Угарске односе пријатељства и доброг сусједства.“

Слободан сам надати се, да се према увјеравању, које ми је Ваша Преузвишеност извољела усмено дати ових потоњих дана, Књ. Влада неће устезати, да усвоји нагодбу, коју ми је част поднијети јој.

Изволите и т. д.

Сквити с. р.

Son Excellence Monsieur le Dr. L. Tomanovitch
Président du Conseil des Ministres etc.

Cettigné, le 5. avril 1909.

Monsieur le Ministre,

Le Gouvernement de Sa Majesté le Roi m'a chargé de Vous informer que l'Autriche Hongrie et les autres Puissances consentent à la suppression de toutes les dispositions de l'article 29. du traité de Berlin portant des restrictions aux droits de pleine souveraineté du Monténégro.

En conséquence de cela les alinéas 5, 7, 8, 9, 10 et 11 du même article seraient abrogés, et, quant à l'alinéa 6 il serait substitué par le texte suivant:

„Le port d'Antivari doit conserver le caractère de port commercial, on ne pourra y construire des ouvrages qui le transformeraient en port militaire.“

Le Monténégro, de son côté n'aurait qu'à faire une déclaration qui pourrait être conçue ainsi qu'il suit:

„Le Gouvernement Princier est prêt à se conformer à la décision qui sera prise par les Grandes Puissances en ce qui concerne l'article 25. du traité de Berlin. L-I entretiendra désormais des rapports d'amitié et de bon voisinage avec le Gouvernement L-I. et R-I. d'Autriche Hongrie.“

J'ose espérer qu'en conformité des assurances que Votre Excellence a bien voulu me donner de vive voix en ces jours derniers, le Gouvernement Princier n'hésitera pas à accepter l'arrangement que j'ai l'honneur de lui soumettre.

Veillez agréer etc....

Squitti m. p.

Њ. Пр. Господину барону Сквити од Палерми и Гварна, изванредном посланику и опуномоћеном министру Италије

Цетиње, 5. априла 1909.

Господине Министре,

Част ми је Вашој Преузвишености потврдити пријем Ваше ноте од данас, којом сте ме извољели обавијестити, да су Аустро-Угарска и остале Велике Силе пристале на укинуће свију одредаба члана 29. Берлинског Уговора, којима се ограничавају права потпуног суверенитета Црне Горе, изузимајући тачке 6, која ће се замијенити одредбом: „Пристаниште Барско мора сачувати карактер трговачког пристаништа; у њему се неће моћи подизати грађевине, које би га претвориле у војно пристаниште.“

Пошто је Бар главни излаз Црне Горе и глава њеног жељезничког пута, Књ. Влада колико из обзира на развиће тога пристаништа, толико да се и најзаинтересованијим да залога њених мирољубивих осјећаја, добровољно изјављује и то већ од сада, да ће Барско пристаниште сачувати карактер трговачког пристаништа, чиме ће се његово слободно развијање закљонити од штета, којима су често изложена војна пристаништа. Добра воља, о којој је Аустро-Угарска дала доказа, одричући се права која су јој била дата чланом 29. улива Црној Гори потпуно повјерење у одношаје пријатељства и доброг сусједства, које у будуће намјерава подржавати са њ. кр. Аустро-Угарском Владом.

У име Књ. Владе част ми је замолити Вас, да изволите доставити Краљевској Италијанској Влади најживљу захвалност на њеној улози у овој прилици и молити је, да буде тумач истих осјећаја код Великих Сила, које су извољеле дати свој пристанак на ослобођење Црне Горе од ограничења, која су јој до сада била наметнута. Убјеђена у пријатељске осјећаје, које Велике Силе гаје наспрам Црне Горе, Књ. Влада је готова да се управља по рјешењу, које исте донесу односно чл. 25. Берлинског Уговора.

Изволите и т. д.

Д-р. Л. Томановић с. р.

Son Excellence Monsieur le Baron Squitti
de Palermi e Guarna, Envoyé Extraordinaire
et Ministre Plénipotentiaire d'Italie

Cettigné, le 5. avril 1909.

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur d'accuser à Votre Excellence réception de sa note d'aujourd'hui par laquelle elle a bien voulu m'informer que l'Autriche-Hongrie et les autres Puissances consentent à la suppression de toutes les dispositions de l'article 29. du traité de Berlin, portant des restrictions aux droits de pleine souveraineté du Monténégro, à l'exception de l'alinéa 6. qui serait remplacé par la stipulation que: le port d'Antivari doit conserver le caractère de port commercial; on ne pourra y construire des ouvrages qui le transformeraient en port militaire.

Antivari étant le débouché principal du Monténégro et la tête de sa ligne

ferree le Gouvernement Princier, tant pour des raisons de développement de ce port que pour donner aux plus intéressés un gage de ses sentiments pacifiques déclare volontiers et dès aujourd'hui qu'Antivari conservera le caractère de port commercial ce qui mettra son libre développement à l'abri des inconvénients auxquels sont souvent exposés les ports militaires. Le bon vouloir dont l'Autriche-Hongrie a fait preuve en se désistant des droits qui lui étaient conférés par l'article 29, inspire au Monténégro toute confiance dans les rapports d'amitié et de bon voisinage qu'il se propose d'entretenir dorenavant avec le Gouvernement L-I et R-I d'Autriche-Hongrie.

Au nom du Gouvernement Princier j'ai l'honneur de Vous prier de vouloir transmettre au Gouvernement R-I d'Italie ses plus vifs remerciements pour la part qu'il a prise à cette occasion et je Le prie de se faire l'interprète des mêmes sentiments auprès des Puissances qui ont bien voulu donner leur consentement à l'affranchissement du Monténégro des restrictions qui lui avaient été imposées jusqu'à présent.

Convaincu des sentiments amicaux qui animent les Puissances à l'égard du Monténégro, le Gouvernement Princier est prêt à se conformer à la décision qu'Elles prendraient en ce qui concerne l'article 25. du traité de Berlin.

Veillez agréer etc....

D-r L. Tomanovitch m. p.

Њ. Пр. Господину барону Куну од Куненфелда, изванредном посланику и опуномоћеном министру Аустро-Угарске

Цетиње, 5. априла 1909.

Господине Министре,

Част ми је извијестити Вашу Преузвишеност, да сам одговарајући на саопштење учињено ми данас од Њер. Преузвишености господина изванредног посланика и опуномоћеног министра Италије на Цетињу, упутио му данас ноту, чији препис сматрам за дужност доставити Вам у прилогу.

Сматрајући укинућа која се имају учинити у члану 29. Берлинског Уговора као задовољавајућа за заинтересоване странке, а како је Црна Гора готова да се управља по рјешењу које ће донијети Велике Силе односно члана 25. поменутог уговора, Књажевска Влада гаји наду да више ништа не смета развијању и учвршћењу добрих одношаја између Монархије и Књажевине.

Изволите и т. д.

Д-р. Л. Томановић с. р.

Son Excellence Monsieur le Baron Kuhn de Kuhnfeld,
Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire
d'Autriche-Hongrie

Cettigne, le 5. avril 1909.

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur d'informer Votre Excellence que répondant à une communication qui m'a été faite aujourd'hui par Son Excellence Monsieur l'Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire d'Italie à Cettigné, je viens de lui adresser une note dont je crois de mon devoir de Vous transmettre ci jointe une copie.

Considérant les suppressions à apporter à l'article 29. du traité de Berlin comme satisfaisantes pour les partis intéressés, et vu que le Monténégro est prêt à se conformer à la décision que prendraient les Puissances relativement à l'article 25. du même Traité, le Gouvernement Princier se plaît à espérer que rien n'entrave plus le développement et le raffermissement de bons rapports entre la Monarchie et la Principauté.

Veillez agréer etc....

D-r L. Tomanovitch m. p.

Њ. Пр. Господину Др. Л. Томановићу, председнику Министарског Савета и т. д.

Цетиње, 8. априла 1909.

Господине Министре,

Потврђујући пријем ноте, коју ми је Ваша Преузвишеност извољела упутити 5. т. м. под бр. 622., част ми је по наредби моје Владе саопштити Вам што слиједи:

„Њ. кр. Аустро-Угарска заједничка Влада са задовољством узела је на знање изјаве, које је Књ. Влада извољела дати наспрам Монархије. Она је срећна што може под тим условима да сматра као успостављене одношаје доброг сусједства између Аустро-Угарске и Црне Горе.“

Што се тиче измјена, које се имају учинити у 29. члану Берлинског Уговора, Књ. Влади је познато да се је Аустро-Угарска још једном изјаснила да је у начелу вољна на то пристати.

Њ. кр. Влада честита себи, што јој потоње саопштење Ваше Преузвишености допушта, да оствари те намјере и да приступи измјенама реченог члана у сагласности са осталим Великим Силама потписницама Берлинског Уговора.

Изволите и т. д.

Кун с. р.

Son Excellence Monsieur le Dr. L. Tomanovitch
Président du Conseil des Ministres etc.

Cettigné, le 8. avril 1909.

Monsieur le Ministre,

En accusant réception de la note que Votre Excellence a bien voulu m'adresser à la date du 5. m. c. sous le numéro 622., j'ai l'honneur d'ordre de mon Gouvernement de Vous communiquer ce qui suit:

„Le Gouvernement L-I. et R-I. commun d'Autriche-Hongrie prend acte avec satisfaction des déclarations que le Gouvernement Princier a bien voulu donner vis à vis de la Monarchie. Il est heureux, dans ces conditions, de pouvoir considérer comme rétablies les relations de bon voisinage entre l'Autriche-Hongrie et le Monténégro.“

Quant aux modifications à apporter à l'article 29. du traité de Berlin, le Gouvernement Princier n'ignore pas que l'Autriche-Hongrie dès l'automne dernier s'est déclaré en principe disposé à y consentir.

Le Gouvernement L-I. et R-I. se félicite que la dernière communication de Votre Excellence lui permet de réaliser ces intentions et de procéder aux modifications du dit article, d'accord avec les autres Puissances Signataires du traité de Berlin.“

Veillez agréer etc....

Kuhn m. p.

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. Кр. В. Књаз Господар отпутовао је ономadne на Ријеку, гдје ће целокупна Књажевска Породица провести ускршње празнике.

— Г. гроф Серсе, овд. француски министар, отпутовао је на кратко одсуство. До његова повратка заступаће га секретар посланства г. Л. Гатин.

ЗАПИСНИК XXIII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 12. јануара 1909. г.

Предсједавао предсједник

М. Ђукановић

Секретар

С. Драговић

Почетак у 2¹/₂ сата послејде подне.

Присутни су министри: д-р Томановић, Војводић, Вукотић и Пламенац.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић.

Записник је XX редовне сједнице прочитао секретар Петровић и он је примљен послејде примједбе О. Ръеза, да му говор није саопштен, и Б. Дрецуна, да је записник преопширан, а записнике XXI и XXII редовног састанка прочитао је секретар Драговић и они су примљени с примједбом министра предсједника д-ра Томановића, да је он предложио 10.000 франака, а не круна, као што је у последњем записнику.

Секретар је Драговић још прочитао у изводу молбу Милице М. Газиводе с Цетиња и она је упућена надлежном одбору на проучавање, а затим је прочитао у цјелини представку 18 потписника Љешкопољана односно неповјерења своме посланику Крсту Поповићу.

Потпредсједник Николић и ако је, вели, чланом 43. Устава прописан индигнитет народног посланика, ипак он би био за то, да се он уклони, чим му се откаже неповјерење са стране његовијех бирача, али само кад би тај отказ био правилан и без притиска, чега не налази у конкретном случају, указујући још и на овамошњи долазак љешкопољских главара, којима, као и другим, Устав строго забрањује мишљење у политику, те тражи, да се утврди: да ли је овдје било притиска или не?

Министар Пламенац ако, вели, Николић хоће да функционисне као посланик, он треба да је отворен, те да истакне конкретне случајеве путем интерпелације или иначе, како би се на то могло одговорити.

Ј. Милић налази, да је ово ствар посланика Поповића и његових бирача.

С. Драговић не може замислити, да је овдје било притиска, пошто о томе не постоји жалбе од оних којих се тиче. Тражи, да се преко овог пријеђе на дневни ред.

И Крсто Томовић мисли, да ту није никаквог притиска било, већ ко неће правим редом треба му дати неповјерење.

Пријешло се иза тога на дневни ред и његова је 1. тачка, на приједлог предсједника Ђукановића, замијењена 2. тачком: начелан претрес приједлога закона о свештеницима. За изјестилачким је столом изјестилац Д. Петровић и прочитао је одборски извјештај, по коме се овај приједлог у начелу прима, а у појединостима чине измјене и допуне.

Министар просвјете и црквенијех послова Ј. Пламенац у свом подужем говору попраћа овај законски приједлог, Имајући у уводу своје погледе на духовну страну човјекова живота, истиче, како су подијељена мишљења о циљу живота, док се све тежје своде на срећу живота. Кад, вели, разгледамо на разноврсна схватања, наћићемо, да постоје три права: еудемонизам, еволуционизам и морализам, који теку уједно водећи међусобну борбу, која није још довршена. Говорећи понаособ о свима овим правцима, задржава се на последњем који је, вели, дао Исус Христос, а лежи у човјековој душевности прожманој осјећањем љубави и доброчинства. Излажући затим принципе хришћанства, прелази на хришћанство у Срба и истичући рад: св. Саве, цара Душана, митрополита Данила и св. Петра, долази до закључка, да је хришћанство било представник и носилац националне српске идеје и да с тога српски народ много дугује српској цркви и свештенику. А да би — вели — свештеник наш могао остати на својој висини и достојанству, потребно је његово стање уредити према савремености, за чим се и тежи поднесенијем законским приједлогом о свештеницима, те га Скупштини препоручује.

Митрополит Митрофан сматра врло важним овај законски пројект, јер њиме се прописују права и дужности нашег свештества. Истичући затим важност религије, износи, како је морална сила

и моћ српског народа у вјери почивала, те тиме учинила, да се очува државна самосталност и слобода, за чим је заслуга свештеника, јер они су на народ утицали. Говори даље о дужности свештенства и износи, како је оно у другим православним земљама добро награђено, док је код нас још у рђавом стању, те да је ово потребно поправити. Напомињући у осталом, да се досадашњи свештенички фонд од 100.000 круна уступа држави рјешењем овог закона, а њихов прирез од 130.000 круна такође иде у државну касу, топло препоручује Скупштини овај законски пројект.

С. Бошковић, и поред најбоље своје воље за овај закон, није мишљења да се он сада рјешава, док се не ријеша закон о чиновницима грађанског реда, као основан закон, у ред којег долазе и свештеници по овом пројекту, а тиме прије гласао би против истога, кад би знао, да ће се његовим ступањем на снагу повећати плаћање свештеничког приреза, остајући дош ђедан лањској Ад्रेसи, те упућује влади питање, да се о томе изјасни.

Б. Дрецун неће бити противан начелном приману овог приједлога, али само за то, што је већ ријешен закон о народнијем школама, а иначе био би му противан. Примјеђава, да доносимо законе мимо своје имовне моћи, и скреће обзир на то, да ни досадашњи свештенички прирез није добро разрезан.

Министар просвјете и цркв. послова Јован Пламенац, одговарајући Бошковићу и Дрецуну, изјављује, да се ступањем у живот овог закона неће новчани издаци повећати. Вели, да закон о чиновницима грађанског реда, ако ће као такав бити, не може обухватити овај, јер он регулише права и дужности свештеника, и с првим ће бити у вези тек у неким општим одредбама.

Ж. Драговић није мислио начелно говорити, јер су министар Пламенац и митрополит Митрофан довољно истакли циљ донашања овог закона. Говорећи о том, како треба да је свештеник материјално осигуран према моћи народа, коме служи, указује на његов тежак положај код нас у том погледу, наглашавајући, да и поред тога можемо истицати његове велике заслуге за нашу националну и политичку ствар, како на бојном пољу, тако и на књижи, за примјер чега помиње рад ресавских преписивача. Напомињући у осталом, да се овим приједлогом колико толико осигурава свештеничко стање, према моћи нашој, вели, да ће глас свој радо за њ дати, ујерен, да ће то урадити и остали посланици.

Предсједник Ђукановић оглашава по том, да је исцрпљен начелни претрес пројекта, ставља на гласање исти и он је, као такав, примљен са 39 против 4 гласа уз 2 задржана.

Сједница је закључена у 5¹/₂ сати у вече, а друга је заказана за сутрадан у 2 сата послејде подне с дневним редом: посебан претрес истог законског приједлога.

Секретар

С. Драговић

Предсједник

М. Ђукановић

ЗАПИСНИК XXIV РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 13. јануара 1909. год.

Предсједавао предсједник

М. Ђукановић

Секретар

Д. Петровић

Почетак у 2 сата послејде подне.

Присутни су министри: Војводић, Вукотић и Пламенац.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић с напоменом, да записник прошлог састанка није за читање готов.

Жалбу Мира Тончића с друштвом из Пиве и молбу Стане Н. Рајковић с Цетиња прочитао је у изводу секретар Петровић и оне су упућене надлежном одбору на проучавање, а приједлог посланика Кр. Томовића за отварање варошице у Љијеви Ријци прочитао је секретар Драговић и он је упућен надлежном одбору на оцјену.

Пријешло се на дневни ред: посебан претрес приједлога закона о свештеницима.

За изјестилачким је столом изјестилац Петровић и чита.

Наслов је закона примљен по извјештају, а чл. 1. по пројекту, како га је и одбор предложио.

Министар Пламенац ставља примједбу на одборску измјену у чл. 2., налазећи изјесну разлику између задруге и породице, те је за пројект, што је примио и изјестилац Петровић, а и Скупштина.

Члан 3. усвојен је по пројекту, како га је и одбор оставио, а чл. 4. с додатком по извјештају.

Код чл. 5. министар је Пламенац противан одборској измјени, истичући као мотив то, што је једино министар одговоран за примјену закона, док нијесу измјени противни: митрополит Митрофан, предсједник Ђукановић и Ж. Драговић, али је овај чланак примљен по пројекту

и извјештају с редакцијом министра Вукотића: „који расписује надлежна консисторија с одобрењем министра црквенијех послова.“

Чланци: 6., 7. и 8. усвојени су по пројекту, како их је и одбор оставио.

Код чл. 9. министар се Пламенац саглашава с одборским измјенама тачака: 8., 9., 10., 11. и 12., а измјени у тачки 6. противан је, те је за то, да она остане по пројекту, што је и изјестилац Петровић примио па и Скупштина, а остало по пројекту.

Код чл. 10. мин. Пламенац је за то, да се употреби израз „Архијерејски Сабор“, а не мјесто овога „Св. Синод“, јер овај није Устав предвидио, а што се тиче жалба против његовијех рјешења, он то тумачи тако, да је Архијерејски Сабор највиши суд црквени, али против његових административних рјешења да се има право жалбе на Државни Савјет послејде рјешења министарског, које гледиште заступа и митрополит Митрофан, изложив ствар о употреби израза „Св. Синод“, те је да остане, да је он највиша и пошљедња инстанција у питањима духовног карактера, а за питања административног карактера да остаје право жалбе на министра и Државни Савјет, а и Ж. Драговић стилизирајући ово мишљење предлаже, да се иза двадесте ријечи уметне пасус: „разумије се само у административним питањима“, што Скупштина усваја, а остало по пројекту.

Митрополит Митрофан ставио је примједбу на 1. алинеју чл. 11., желећи, да се преиначи, као и на 2. алинеју од ријечи „Ако“ на до краја, те и једно и друго друкчије редижира, док министар Пламенац вели, да ће се надлежности протојереја прописати, а да је претходним ставом казано оно, што митрополит хоће, само краће, по у осталом није противан, да се испусте ријечи: „онда министар црквенијех послова, по приједлогу, а остало по пројекту што и Скупштина прима.“

Чланци пак: 12., 13., 14., 15., 16. и 17. примљени су по пројекту, како их је и одбор оставио, само што је чл. 16. усвојен још и с додатком по извјештају.

Министар Пламенац налази, да је сувишан чл. 18. — нов — по извјештају, пошто је исто предвиђено чл. 47. пројекта, те је за то, да отпане, што и Скупштина усваја, кок митрополит Митрофан мисли, да не би сувишан био.

Код чл. 18. пројекта узео је ријеч Л. Петровић и он се не може сложити с приједлогом о платама свештеника, већ је за то, да им се основна плата повећа од 960 на 1000 круна, а да само спремији добију повишице, али не онолике, колике су предложене. И. В. Кривокојић се не слаже с приједлогом, већ био би мишљења, да им основна плата буде 1.100 круна, а само 2 повишице сваке десете године. А министар Пламенац налази неоправданим ове разлоге, предлажући, да остане по пројекту, како је и усвојен чл. 18.

Министар Пламенац, изnoseћи економски разлог за додатке предвиђене у чл. 19. за свештенике у варошима и варошицама, противан је одборској измјени. Р. Бошковић пак налази велике, а и неправилне, ове додатке, јер се у њима не прави разлика према спреми свештеника, што ће још и утакмицу међу овима изазвати. Митрополит Митрофан мисли, да су додаци довољни само за обласне вароши, као и Улцињ, Ријеку и Даниловград. Б. Дрецун се не допада, да свештеник с имањем у вароши има једнак додатак с оним, који тога нема. Кадрија Карађузовић предлаже, да се додатак свештенику за варош Бар повећа са 200 круна. А Ж. Драговић, слажући се у главном с Дрецуном, мишљења је и предлаже, да остане по пројекту до „а у осталијема варошима и варошицама по 360 круна годишње“, а ово да отпане, што и Скупштина прима.

Чл. 20. примљен је по извјештају послејде ријечи министра Пламенца и митрополита Митрофана.

А код чл. 21. узели су учешћа у дебат: министар Пламенац који је за то, да се у т. ж.) одреди вријеме за прекаду и да т. о.) остане по пројекту; митрополит Митрофан, који се начелно слаже с министром Пламенцем, односно т. ж.) предлажући с обзиром на удаљеност, да се то вријеме одреди на 6 дана: 3 прије а 2 послејде крсног имена као и дан овога, а што се тиче т. о.) слаже се с одбором; К. Томовић, који истиче раздљину домова у својој парохији с обзиром на прекаду; изјестилац Петровић, који предлаже, да се ових 5 дана за прекаду предвиде прије крсног имена из обзира, да народ не воли прекаду послејде славе, а да т. о.) остане по извјештају, наводећи, да је устав православних консисторија предвидио превод по изјављеној жељи иновјераца у православље; надале узели су учешћа: кадија Карађузовић, д-р Радуловић, који су за извјештај односно т. о.), и Ж. Драговић, који је, што се ове тачке тиче, за пројект; па је овај чланак усвојен по пројекту и извјештају с приједлогом митрополитовим

редигованим по извјестиоцу Петровићу у т. ж.)

Чланак пак 22. примљен је по пројекту с измјеном и допуном по извјештају, послејде ријечи: Р. Бошковића, изјеститеља Петровића, министра Пламенца, Ж. Драговића, Кр. Томовића, И. Кайишића, предсједника Ђукановића и митрополита Митрофана.

Чл. 23., 24. и 25. усвојени су по пројекту, како их је и одбор оставио, а код чл. 26. — новог — по извјештају министру се Пламенцу чини, да свештенику сама дужност налаже, да је за службу везан док год му то здравље омогућава, са чиме се и митрополит Митрофан слаже, док изјестилац Петровић заступа одборско гледиште, налазећи, да је свештенику, у колико је административан чиновник, као и сваком другом, потребан одмор послејде 40 година службе или 65 живота; али је овај чланак већином гласова отпао.

Чл. 28. — нов — по извјештају примљен је по овоме и постао је чланом 26. а чл. 29. — нов — по извјештају примљен је такође по овом и постао је чл. 27., само што му је, а на приједлог министра Пламенца, додано, да се и свештеницима ступањем на службу одузима једномјесечна плата за пензионни фонд.

А чл. 27. пројекта постао је чл. 28. и он је усвојен по пројекту, послејде ријечи министра Пламенца, да није за одборску измјену под т. б., а да је за тач. г. — нову — мјесто у прелазним наређењима.

Чл. 28. постао је чланом 29., а овај чланом 30., и они су примљени по пројекту, како их је и одбор оставио.

Чл. 30. постао је чл. 31. и код њега је министар Пламенац за пројект, док је митрополит Митрофан за то, да у епархији буду 3 протојереја, те је овај члан примљен по пројекту с измјеном по извјештају.

А код чл. 31., који је постао чл. 32., министар се Пламенац не слаже с одборском измјеном, него је за то, да се обласни протојереји постављају указом, као што је и пројект предвидио, док су митрополит Митрофан и И. Кайишић томе противни, те је овај чланак примљен по пројекту с измјеном по извјештају, као и чл. 32., који је постао чл. 33.

Сједница је закључена у 6¹/₄ сати у вече, а идућа је заказана за 15. о. мј. у 2 сата послејде подне с продужењем истог дневног реда.

Секретар
Д. Петровић

Предсједник
М. Ђукановић

ЗАПИСНИК XXV РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 15. јануара 1909. г.

Предсједавао предсједник

М. Ђукановић

Секретар

Д. Петровић

Почетак у 2¹/₂ сата послејде подне.

Присутни су министри: Војводић, Вукотић и Пламенац.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић.

Записник је XXIII. редовне сједнице прочитао секретар Драговић и он је примљен с примједбом министра Пламенца, а записник је XXIV. редовног састанка прочитао секретар Петровић и он је усвојен без примједбе.

Прије прелаза на дневни ред потпредсједник Николић упозорава на витоперење и нетачно писање „Цетињског Вјесника“ о раду скупштинском, за који рад, вели, постоји службени лист „Глас Црногорца“.

Министар Пламенац се чуди Николићу, упућујући га на оптужење по закону о штампи, ако је овај прекорачен.

Пријешло се иза тога на дневни ред: наставак посебног претреса приједлога закона о свештеницима. За изјестилачким је столом изјестилац Д. Петровић и чита.

Чл. 33. постао је чланом 34., а овај чланом 35., који опет чланом 36. и они су примљени по пројекту, како их је и одбор оставио, само што је овај последњи, на примједбу министра Пламенца, редигован аналогно ономе усвојеном у чл. 5., наиме: „који расписује бискупска барска с одобрењем министра црквенијех послова“.

Чл. 36. постао је чланом 37., овај 38., који опет чланом 39., а овај 40., и сви су примљени по пројекту, како их је и одбор оставио, само што је последњи, на приједлог митрополита Митрофана, усвојен још и с тим, да католичко свештенство накнадно уложи у пензионни фонд законом прописане улоге као и православно.

Чл. 40., који је постао чланом 41., примљен је по пројекту, како га је и одбор оставио, а код чл. 41., који је постао чл. 42., министар се Пламенац не слаже с одборском измјеном, одговарајући још и на питање Ј. Милића, да ће се свештеници, који су за пензију, пензионисати

